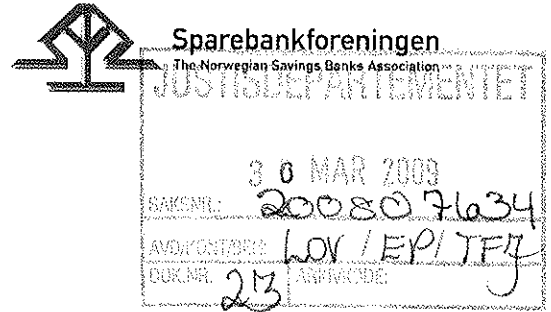

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Dato: 27.03.2009

Vår ref.:2008/00896 –FNH/RF
200100153 - Spbf
Deres ref.: 2008 07634 EP TFJ/mk

Høringsuttalelse - endringer i inkassoforskriften - reduksjon av inkassosatser

Det vises til departementets brev 22.12.08 vedlagt høringsnotat med forslag til endringer i inkassoforskriften. Det foreslås en modell som i enkelte tilfeller gir reduserte maksimalsatser for inkasso. Videre foreslås forlenget periode før en inkassosak er å regnes som "tung". Sparebankforeningen og Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNH) avgir felles høringsuttalelse.

Departementet har også en drøftelse av om kostnadene ved utenrettslig inndrivning av utestående betalinger bør deles mellom skyldneren og fordringshaveren. Departementet foreslår imidlertid ingen endring her.

Hovedsynspunkter

Sparebankforeningen og FNH:

- går i mot forslaget om å redusere antall kravgrupper fra ti til fem og derigjennom redusere inkassosatsene for enkelte krav
- går i mot forslaget om å forlenge perioden før en inkassosak anses som "tung"
- mener lovgivningen må opprettholde prinsippet om at den som misligholder en betaling må bære kostnadene fordringshaver har for å kreve inn det utestående

Forslagene vil etter vår mening oppmuntre til dårligere betalingsmoral i en tid der det snarere er behov for å styrke betalingsmoralen.

Innledning

Nordmenns betalingsmoral er synkende. Undersøkelser fra NOVA i perioden 1997 til 2005 (se bl.a. NOVA Rapport 14/05) viser at stadig flere nordmenn betaler sine regninger senere enn forfallsdato. Undersøkelsen viser at dårlig betalingsvilje er en langt viktigere årsak enn dårlig betalingsevne.

Dårligere betalingsmoral underbygges også av en kraftig vekst i antall inkassosaker de siste årene. I følge Kredittilsynet mottok norske inkassoselskaper 4 416 000 saker til behandling i 2008. Dette er en oppgang på 13,5 prosent i forhold til 2007. En stor del av veksten i inkassosakene skrives i følge inkassoselskapene fra et økende antall dårlige betalere blant unge. Veksten i inkassosaker kan neppe skyldes dårligere personlig økonomi i befolkningen. Den kraftige veksten i inkassosaker de siste årene har falt sammen med en periode med uvanlig gode økonomiske tider, når en ser bort fra de siste måneders utvikling.

Kredittilsynet kan også vise til at det har vært en betydelig vekst i innbetalinger på inkassovarslene. I følge Kredittilsynet viser veksten i innbetalingene at det er både evne og vilje til å betale for seg.

Våre merknader til forslag om reduksjon av maksimalsatsene for inkasso

I forskriftutkastet er det foreslått en reduksjon av maksimalsatsene for inkasso på mellom 0 og 50 prosent avhengig av størrelsen på kravet som skal inndrives. Selve inkassosatsen foreslås ikke endret, men reduksjonen følger av at de ti kravgruppene i forskriften reduseres til fem og der laveste sats skal gjelde for de to gruppene som slås sammen. Departementet drøfter også om reduksjonen skal skje ved at multiplikatoren innenfor hver kravgruppe reduseres.

Sparebankforeningen og FNH går i mot forslaget. Dette gjelder uansett om reduksjonen følger av reduserte inkassosatser, lavere multiplikator i de enkelte kravgruppene eller ved at kravgrupper slås sammen.

Vi mener et slikt forslag bidrar til å svekke betalingsmoralen i samfunnet. Det er grunn til å være bekymret over den synkende betalingsmoralen i samfunnet. Betydelige samfunnsøkonomiske ressurser går med til å kreve inn utestående fordringer. Undersøkelser viser at det i de fleste tilfeller er betalingsviljen det står på, ikke evnen til å gjøre opp for seg. Det er derfor et paradoks at departementet her foreslår tiltak som skal gjøre det ”billigere” å la regningene ligge.

Vi er også bekymret for at en reduksjon i inkassosalærene vil gjøre at flere saker havner hos Namsmannen. Reduserte inntekter for inkassoselskapene vil nødvendigvis medføre at disse kutter sine kostnader. Fremfor å gå inn i forhandlinger og tilrettelegging med skyldneren er vi redd for at inkassobyråene ser seg nødt til i enda større grad enn i dag automatisere prosessene og/eller sende saker tidligere til namsmannen. Dette vil gi unødig økt belastning for namsmannen, der køene for å få behandlet saker allerede er lange. Det medfører at det vil ta lang tid før fordringshaver får betalt og gir skyldneren økte kostnader som følge av den rettslige behandlingen.

Våre merknader til forslaget om lengre periode før status som "tung" sak

Departementet foreslår at det skal gå 42 dager fra en betalingsoppfordring er oversittet før den er å regne som en "tung" sak. I dag er denne perioden 28 dager. Dette innebærer at det vil ta lengre tid før skyldneren kan bli pålagt å betale den høyeste maksmalsatsen som gjelder for kravet.

Sparebankforeningen og FNH går i mot forslaget. Som forrige forslag er dette etter vårt syn en invitasjon til dårligere betalingsmoral. En rask opptrapping av inkassosatsene bidrar til at de som har evne til å gjøre opp for seg gjør dette raskere. Samtidig tror vi at de som faktisk er i reelle økonomiske problemer kun vil skyve problemene foran seg dersom perioden forlenges.

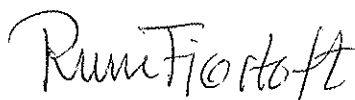
Avsluttende merknader

Banker og finansieringsforetak står selv i en situasjon der de krever inn utestående gjeld. Mislighold og tap på utlån har de siste årene vært relativt beskjedne. Vi har grunn til å tro at krav fra bank og finansieringsforetak i større grad blir innfridd på forfall enn regningene fra nettbutikken eller teleoperatøren. Likevel medfører oppfølging av utestående krav en betydelig ressursinnsats for kreditorene. Lempes det på inkassosatsene kan dette isolert sett bidra til at flere lån og kreditter vil gå til inkasso, siden det blir billigere å la kravet bli liggende. Dette er ikke i samfunnets interesse.

I følge departementet fremmes forslagene som et tiltak for å bekjempe fattigdom. Etter vårt syn bekjempes ikke fattigdom ved at det inviteres til lavere betalingsmoral blant folk flest. Fattigdom bekjempes best ved å legge til rette for sysselsetting og gjennom målrettede sosiale støtteordninger. Utvides perioden den enkelte kan la regninger ligge vil dette tvert i mot kunne bidra til at personer med dårlig økonomi finner det fristende å påta seg ytterligere økonomiske forpliktelser.

Sparebankforeningen og FNH går på denne bakgrunn i mot forslagene som departementet fremmer i høringen. Vi vil også advare mot at lovgivningen endrer på et allment akseptert prinsipp om at den som misligholder en betaling skal bære kostnadene ved å kreve inn beløpet. Endres dette prinsipp, vil det til syvende og sist være de gode betalerne som må bære kostnadene ved at andre ikke betaler, fordi fordringshaver må dekke innkrevingskostnadene gjennom høyere priser.

Med vennlig hilsen
Finansnæringens Hovedorganisasjon

Rune Fjørtoft
fagsjef

Sparebankforeningen i Norge

Gunnar Hårstad
advokat